

Aneks

OPISY KONSTRUKCJI WYKORZYSTYWANYCH INDEKSÓW

1. Indeks demokratycznego wyboru

Indeks powstał na podstawie odpowiedzi na blok następujących trzech pytań.

Opiszę teraz różne typy systemów politycznych. Proszę powiedzieć, co Pan(i) myśli o każdym jako o sposobie rządzenia naszym krajem. Czy uważał(a)by go Pan(i) za dobry, czy też za zły?

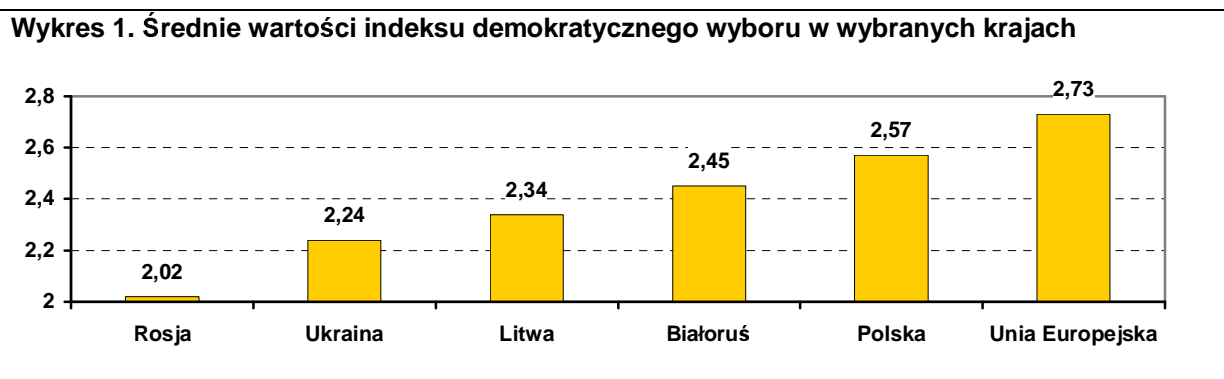
A. Władza silnego przywódcy, który nie musi liczyć się z parlamentem i wyborcami.

B. Rządy wojskowych.

C. Demokratyczny system polityczny

O każdym z tych systemów respondent miał się wypowiedzieć czy jest on: 1. *bardzo dobry*; 2. *raczej dobry*; 3. *raczej zły*; 4 *bardzo zły*.

Ponieważ analiza czynnikowa wykazała, że odpowiedzi te tworzą jeden czynnik, można z nich stworzyć jedną skalę. Skala została utworzona przez zliczenie odpowiedzi świadczących o postawie prodemokratycznej. Innymi słowy, osoby, które uważały, że demokratyczny system polityczny jest „bardzo dobry” lub „raczej dobry” otrzymywały punkt na skali demokracji, podobnie ci, którzy zakwalifikowali rządy wojskowych i władza silnego przywódcy jako „bardzo zły” lub „raczej zły”. W ten sposób im większa wartość indeksu tym silniejsze przekonanie, że ustroj demokratyczny jest lepszy niż ustroje autorytarne. Maksymalna wartość indeksu wynosiła 3, minimalna 0. Średnie wartości indeksu dla wybranych krajów prezentuje poniższy wykres.

Dane: EVS 1999

2. Indeks akceptacji dla demokracji

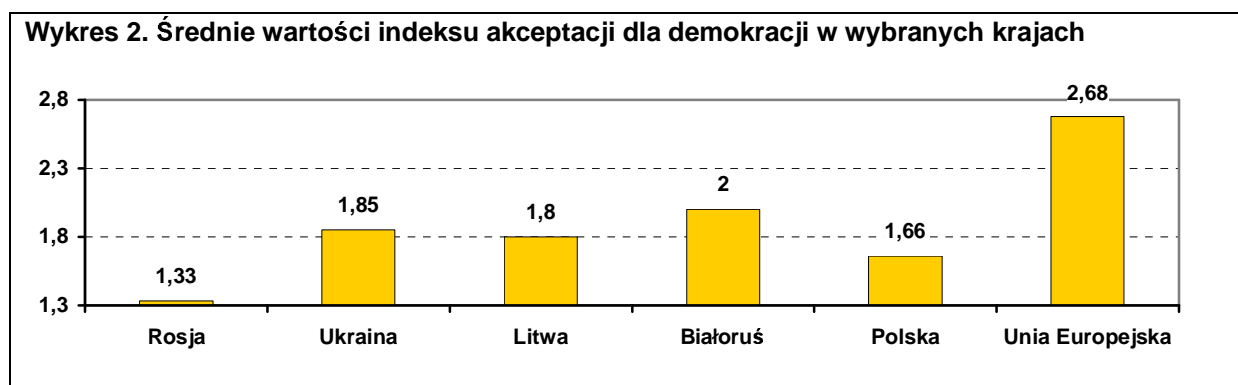
Indeks powstał na podstawie bloku następujących czterech pytań.

Odczytam teraz kilka opinii, jakie ludzie czasami wypowiadają na temat demokratycznego systemu politycznego. O każdej z nich proszę powiedzieć, czy zgadza się Pan(i) z nią, czy też nie?

- A. *W demokracji mogą pojawiać się pewne problemy, ale jest ona lepsza niż inne formy rządów*
- B. *System gospodarczy funkcjonuje źle w demokracji*
- C. *W demokracji brak jest zdecydowania i zbyt wiele w niej kłótni*
- D. *Ustrój demokratyczny nie radzi sobie z utrzymaniem porządku*

O każdym z tych stwierdzeń respondent miał się wypowiedzieć, w jakim stopniu się z nim zgadza. Miał do wyboru następujące warianty odpowiedzi: 1. *zdecydowanie zgadzam się*; 2. *zgadzam się*; 3. *nie zgadzam się*; 4. *zdecydowanie nie zgadzam się*.

Ponieważ analiza czynnikowa wykazała, że odpowiedzi te tworzą jeden czynnik, można z nich stworzyć jedną skalę. Skala została utworzona przez zliczenie odpowiedzi świadczących o postawie prodemokratycznej. Innymi słowy, osoby, które *zdecydowanie zgadzały się* lub *zgadzały się*, że demokracja jest lepsza niż inne formy rządów otrzymywały punkt na skali akceptacji dla demokracji, podobnie ci, którzy *nie zgadzali się* lub *zdecydowanie nie zgadzali się* z pozostałymi stwierdzeniami. W ten sposób im większa wartość indeksu tym silniejsze przekonanie, że – mimo pewnych problemów – ustrój demokratyczny jest lepszy niż inne formy rządów. Maksymalna wartość indeksu wynosiła 4, minimalna 0. Średnie wartości indeksu dla wybranych krajów prezentuje poniższy wykres.

Dane: EVS 1999

3. Indeks identyfikacji z państwem.

Indeks identyfikacji z państwem powstał ze skrzyżowania odpowiedzi na dwa pytania: o dumę z faktu posiadania ukraińskiego obywatelstwa oraz o gotowość do walki o kraj w przypadku zewnętrznego zagrożenia. Na pytanie, czy respondent jest dumny ze swego obywatelstwa możliwe były 4 warianty odpowiedzi: *zdecydowanie tak*, *raczej tak*, *raczej nie* i *zdecydowanie nie*. Dla potrzeb opisywanego tu indeksu odpowiedzi *zdecydowanie tak* i *raczej tak* zostały połączone w jedną kategorię *TAK*. Podobnie odpowiedzi *raczej nie* i *zdecydowanie nie* utworzyły wspólną kategorię *NIE*.

Duma z obywatelstwa \ Gotowość do walki o kraj	TAK	NIE
TAK	Najsilniejsza identyfikacja - wartość indeksu 4	Nieco słabsza identyfikacja – wartość indeksu 3
NIE	Słaba identyfikacja – wartość indeksu 2	Brak identyfikacji – wartość indeksu 1

W tabeli zamieszczono wartości indeksu identyfikacji z państwem, jakie zostały przypisane poszczególnym grupom osób wyróżnionym ze względu na odpowiedzi na oba analizowane pytania. Tak skonstruowany indeks przyjmuje wartości od 1 – najsłabsza identyfikacja do 4 – najsilniejsza identyfikacja z państwem.

PODZIAŁ REGIONALNY UKRAINY I PODSTAWOWE DANE STATYSTYCZNE

Podstawowa charakterystyka regionów (dane statystyczne)

Region zachodni obejmuje następujące obwody: wołyński, lwowski, zakarpacki, iwanofrankowski, czerniowiecki, równeński i tarnopolski. Ponad 131 tys. km kw., około 11,5 mln mieszkańców. Region rolniczy.

Region centralny – obwód chmielnicki, żytomierski, czernihowski, kijowski, winnicki, czerkaski, kirowogradzki i poławski. Ok. 192 tys. km kw., około 11,5 mln mieszkańców. Region przemysłowo-rolniczy.

Region wschodni – obwód sumski, charkowski, ługański, doniecki, dnipropietrowski, zaporoski. Ok. 167 tys., ponad 18 mln mieszkańców. Region przemysłowy, z przewagą przemysłu ciężkiego i górnictwa.

Region południowy – obwód odeski, chersoński, mikołajewski i autonomiczna republika Krym. Ok. 113 tys. km kw., około 8 mln mieszkańców. Region przemysłowy, porty morskie, Krym – znany w całym byłym ZSRR obszar turystyczno-wypoczynkowy. (Źródło danych: Meier 1998.)

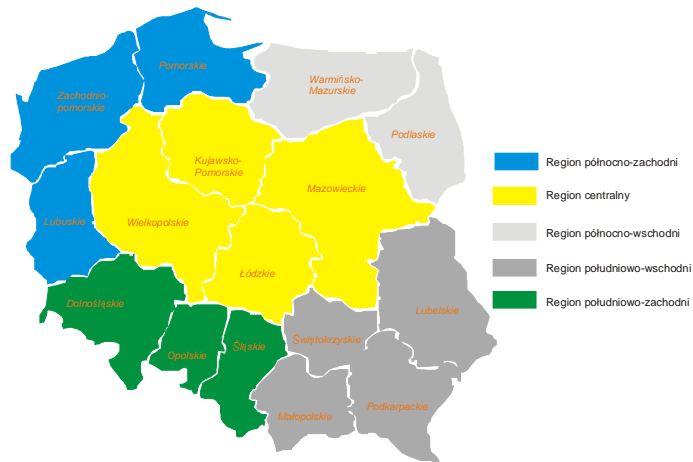
Regiony wschodni i południowy bardzo niewiele różniły się między sobą ze względu na badane kwestie, dlatego też w większości analiz zostały połączone w jeden obszar.

Poziom rozwoju gospodarczego regionów Ukrainy według wytwarzanej wartości dodanej brutto na głowę mieszkańca

Lp	Obszar*	Odsetek wartości dodanej brutto wytwarzanej w regionach stosunku do poziomu ogólnokrajowego
	Ukraina ogółem	100,0
1	Miasto Kijów	173,7
2	Obwód zaporoski	136,5
3	Obwód połtawski	127,9
4	Obwód dnipropropietrowski	120,0
5	Obwód doniecki	119,1
6	Obwód kijowski	115,8
7-8	Obwód charkowski	105,4
7-8	Obwód odeski	101,1
9	Obwód sumski	99,1
10	Obwód czerkaski	97,3
11	Obwód mikołajowski	93,0
12	Obwód czernihowski	91,7
13	Obwód ługański	90,1
14	Obwód chmielnicki	87,3
15	Obwód równeński	83,3
16	Obwód żytomierski	83,0
17	Obwód winnicki	81,9
18	Obwód chersoński	79,5
19	Obwód lwowski	76,6
20	Obwód kirowogradzki	74,8
21	Obwód iwanofrankowski	73,2
22	Autonomiczna Republika Krym	73,1
23	Obwód wołyński	68,0
24	Obwód tarnopolski	65,8
25	Obwód czerniowiecki	63,0
26	Miasto Sewastopol	61,0
27	Obwód zakarpacki	53,0

* Wyróżnione zostały obwody należące do regionu zachodniego. Widać wyraźnie, że region ten należy do biedniejszych na Ukrainie. (Tabela zaczerpnięta z pracy: Bałabanow G.W., 2001)

PODZIAŁ REGIONALNY POLSKI

Region północno-zachodni – obejmuje województwa pomorskie, zachodniopomorskie i lubuskie;

Region centralny – województwa: kujawsko-pomorskie, mazowieckie, wielkopolskie i łódzkie;

Region północno-wschodni – województwa: podlaskie i warmińsko-mazurskie;

Region południowo-wschodni – województwa: lubelskie, świętokrzyskie, małopolskie i podkarpackie;

Region południowo-zachodni – województwa: śląskie, opolskie i dolnośląskie.

TABELE WSPÓLCZYNNIKÓW NIEKTÓRYCH RÓWNAŃ REGRESJI

Współczynniki beta równania regresji gdzie zm. zależną jest „indeks akceptacji demokracji”

Zmienne niezależne	Zmienna zależna "Indeks akceptacji dla demokracji" (współczynniki beta)
Indeks demokratycznego wyboru	.340
Ocena rządów w czasach komunistycznych	-.177
Zadowolenie z demokracji w kraju	.121
Zamieszkiwanie w regionie zachodnim	.118
Wykształcenie	.086
R²	.267